

רבי יוחנן פוסל בו וכל שכן בשלוחו –

Rabi Yochanon disqualifies it by him and certainly by his agent

OVERVIEW

The משנה taught that if the husband says to the שליח הגט, 'take from her a certain item which is mine', the שליח may not send it (the גט) with someone else, because (he does not want his deposit to be in another's possession). The גמרא cited a dispute in a case where the husband said to the שליח, 'take the item from her and afterwards give her the גט', however in fact the שליח gave her the גט first and then retrieved the item from her. ר' יוחנן maintains that whether it was the original שליח who did not follow the directive of the husband, and certainly if it was a second שליח (appointed by the first שליח), the גט is פסול. While ריש לקיש maintains that it is כשר in both cases. There is a dispute between גמרא and רש"י how to understand this.

פירש בקונטרס¹ דקפידת הבעל אינו אלא שלא ישאר החפץ ביד האשה -

רש"י explained that the husband is only insistent that the item should not remain in his wife's possession -

אבל במה שאמר ליה שיטול הימנה חפץ והוא משלח ביד אחר אין הגט נפסל² -

However regarding this which the husband told the שליח that he should take the item from her, and the שליח appointed another שליח to retrieve the item; that will not cause that the גט should be disqualified, for even though the husband may be particular as to who will receive the item from his wife, nevertheless it is not sufficient to disqualify the גט -

פרש"י clarifies a potential difficulty according to תוספות:

ולא ישלחנו ביד אחר דקתני במתניתין³ היינו טעמא שמא לא ימסור לשני דברים⁴ כהוייתן -

And this which our משנה stated; 'and he should not send it through another שליח', the reason for this ruling is that perhaps the first שליח may not give over

¹ דכי אמר ליה שקול חפץ ברישא קפיד איהו שהיה בדעתו לעכב הגט, who writes, רש"י ד"ה ואזל (seemingly) referring to תוספות. אם לא תתן לו החפץ ולרדותה בעיגונא עד שתתן.

² See רש"י on the ד"ה דכ"ע where he writes, ככל שליחות דגיטא לא בטיל, כל דאין רצונו שיהא פקדונו ביד אחר, דגט אינו תלוי בחפץ, דאפשר שילך ויטול החפץ וישלח הגט ביד אחר, הלכך שלוחי גיטא שיכולין לעשות שליח, דאגט לא קפיד בעל לדבר זה, דאפי' שינה בחפץ אין זה שינוי בגט, שהרי קיבל החפץ ואח"כ נתן.

³ According to (understanding of) רש"י that the גט will not become פסול if it is sent with a second שליח, why does the משנה state that 'לא ישלחנו ביד אחר'; what problem is there by the שליח שני?

⁴ This is referring to the instruction of the husband that he should first take the item and afterwards give her the גט.

the instructions properly to the second שליח -

או השני לא ידקדק בהן ויפסול הגט⁵ -

Or perhaps the second שליח will not be that careful to follow those instructions, and the גט will become פסול. This concludes פרש"י (according to תוספות).

פרש"י comments on תוספות:

ולפי זה הא דקתני שאין רצונו שיהא פקדונו ביד אחר היינו ביד אשתו -

And according to this interpretation (of רש"י), this which the משנה states (as a reason why לא ישלחנו ביד אחר, is because) 'he does not want that his deposit should be by someone else', this אחר refers to his wife, but not to the second שליח -

In summation; ר' יוחנן rules that if the husband told the שליח to first take the item and then give the גט, we assume that the husband is מקפיד that the item should not be by the woman (ביד אחר), so therefore if the שליח (the first or the second⁶) gave the גט before retrieving the item, the גט is פסול. The משנה teaches us that the first שליח should not appoint a second שליח in this case, since there is the likelihood that the husband's instructions will not be followed.

פרש"י disagrees with תוספות:

וזה⁷ נראה דוחק וגם זה דוחק דלא ישלחנו ביד אחר שלא ישכח לומר כאשר אמר הבעל -

And this explanation seems to be strained, and it is also difficult that the reason why לא ישלחנו ביד אחר is because we are concerned that the first שליח should not forget to tell the second שליח the directive which the husband gave him -

תוספות offers his interpretation:

ונראה לרבינו יצחק בן אברהם דכשאמר שקול מינה חפץ והדר הב לה גיטא -

And it seems to the ריב"א that when the husband said to the שליח, 'take the item from her, and afterwards give her the גט' -

שתולה שליחות הגט בחפץ פוסל רבי יוחנן נמי כשמשלח ביד אחר -

So the husband made the delivery of the גט dependent on retrieving item, therefore שליח - שליח disqualifies the גט, when the first שליח sends it with another שליח -

⁵ However the husband does not mind who is retrieving the item from the woman, as long as she does not have the item, he is satisfied. However we are concerned that the second שליח will not have been told the instructions properly, or he may not deem them important and he will not take the item first, which will cause the גט to be פסול.

⁶ Some explanation is required why ר"י rules that **וכ"ש בשלוחו** כ"ש, what is the כ"ש?! Perhaps one can say that by שליח one may not send even לכתחלה, so therefore it is כ"ש that if was משנה it is פסול. Alternately by שליח הב' there is the idea of אין רצונו שיהא פקדונו ביד אחר, and even though it refers (primarily) to the wife, it also can be used as כ"ש שליח הב' to be פוסל the שליח.

⁷ (when saying 'וזה') is referring to רש"י's explanation that אחר ביד אחר, is referring to the wife (instead of referring to the second שליח, as the simple reading of the משנה indicates).

אפילו לא שינה שליח השני מדעת הבעל ונטל ממנה החפץ קודם נתינת הגט -

Even though the second שליח did not change the wishes of the husband and took the item from her before he delivered the גט; it is still פסול -

דכיון שתולה שליחות הגט בחפץ כל מה שמשנה מדעת הבעל בחפץ נפסל הגט -

For since the delivery of the גט is dependent on retrieving the item, whatever the first שליח changes from the husband's wishes regarding the item (like appointing another שליח in his stead), will disqualify the גט -

והכי פירוש⁸ רבי יוחנן פוסל בו בשליח ראשון כששינה וכל שכן בשלוחו⁹ ואפילו בלא שינוי -
And this is the explanation of the גמרא that ר"י is פוסל בו meaning the first שליח, in a case where he changed the order (and gave the גט first), and ר"י is certainly by the second שליח, even if he did not change, but followed the instructions -

ולא ישלחנו ביד אחר אפילו לא ישנה דקפיד הבעל שאין רצונו שיהא פקדונו ביד אחר -
And when the משנה stated 'לא ישלחנו ביד אחר', it means even if the second שליח will not change, since the husband is particular about wanting the first שליח only, for אין רצונו שיהא פקדונו ביד אחר -

פירוש¹⁰ ביד השליח השני וריש לקיש כולי כדפירש¹¹ בקונטרס:

Which (אחר) means in the hands of the second שליח, however ר"ל maintains, etc. that it is a גט כשר in both instances as רש"י explained.

SUMMARY

According to רש"י the ruling of ר"י is when the שליח (either one) was משנה, and the משנה rules that לא ישלחנו ביד אחר, because maybe he will be משנה. According to תוספות when the משנה states לא ישלחנו ביד אחר it will be פסול if he sends it with another שליח, even if he is not משנה.

THINKING IT OVER

לא even if פסול it means that it is פסול וכ"ש בשלוחו ר"י ruled רש"י explains that when תוספות שליח it is כ"ש that it is פסול, why is it a כ"ש? Why therefore did ר"י say that by שלוחו it is כ"ש? Why is it a כ"ש? Why should it be פסול at all?!¹³

⁸ (והכי פירוש) is saying somewhat of a novelty (therefore he writes פירוש), that when ר"י is פוסל בו that is if he made a שינוי, and that which he is פוסל בשלוחו, is even if there was no שינוי! However according to רש"י both the פסול בו וכ"ש and פסול בשלוחו is only if there was a שינוי.

⁹ See 'Thinking it over'.

¹⁰ This is not like רש"י who interprets the אחר to mean the wife.

¹¹ See end of ד"ה ואזל רש"י.

¹² See footnote # 9.

¹³ See זיו הים.